

**Магическите практики в родилната обредност в процеса на
преход от традиция към модерност: по примери от Асеновградско**

Надя Янкова

<http://doi.org/10.7546/BF.1.2025.02>

Литература

Арnaudов, Михаил 1969: *Очерци по българския фолклор*. Т. 2. София: Български писател [Arnaudov, Mihail 1969: *Ochertsy po bulgarskiya folklor*. Vol. 2. Sofia: Bulgarski pisatel].

Баева, Вихра 2013: *Разкази за чудеса. Локална традиция и личен опит*. Второ допълнено и преработено издание. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ [Baeva, Vihra 2013: *Razkazi za chudesa. Lokalna traditsiya i lichen opit*. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“].

Банкова, Мила 2023: „Модернизирането“ на менструиращото женско тяло през периода на държавния социализъм. – *Българска етнология*, № 1, 11–29 [Bankova, Mila 2023: „Moderniziraneto“ na menstruirashtoto zhensko tyalo prez perioda na darzhavniya sotzializam. – *Bulgarska etnologiya*, No. 1, 11–29].

Воденичарова, Анастасия 1997: Бабата – социален статус и ритуални функции (По материали от селата Брод, Голямо Асеново и Странско, Хасковска област). – В: *Тракиецът и неговият свят*. Ред. кол. Рачко Попов, Валентина Васева, Живка Стаменова. София: Етнографски институт с музей – БАН, 264–272 [Vodenicharova, Anastasia 1997: Babata – sotsialen status i ritualni funktsii (po materialy ot selata Brod, Golyamo Asenovo i Stransko, Haskovska oblast). – In: *Trakietsat i negoviyat svyat*. Red. kol. Rachko Popov, Valentina Vaseva, Zhivka Stamenova. Sofia: Etnografski institut s muzey – BAN, 264–272].

Воденичарова, Анастасия 1999: Обичаи и обреди, свързани с бременността, раждането и отглеждането на дете. – В: *Етнографски проучвания на България. Ловешки край: Материална и духовна култура*. Ред. кол. Ганка Михайлова, Рачко Попов. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 349–369 [Vodenicharova, Anastasia 1999: Obichai i obredi, svarzani s bremennostta, razhdaneto i otglezhdaneto na dete. – In: *Etnografski prouchvaniya na Bulgaria. Loveshki kray: materialna i duhovna kultura*. Red. kol. Ganka Mihaylova, Rachko Popov. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“, 349–369].

Генчев, Стоян 1985: Обичаи и обреди, свързани с бременността, раждането и отглеждането на дете. – В: *Етнография на България*. Т. 3. Ред. кол. Стоян Генчев, Маргарита Василева, Стефана Стойкова. София: Издателство на БАН, 163–171 [Genchev, Stoyan 1985: Obichai i obredi, svarzani s bremennostta, razhdaneto i otglezhdaneto na dete. – In: *Etnografiya na Bulgaria*.

Vol. 3. Red. kol. Stoyan Genchev, Margarita Vasileva, Stefana Stoykova. Sofia: Izdatelstvo na BAN, 163–171].

Димитрова, Валя 2016: *История и развитие на акушерската професия*. Варна: Медицински университет [Dimitrova, Valya 2016: *Istoriya i razvitie na akusherskata profesiya*. Varna: Meditsinski universitet].

Дражева, Райна 1986: Обичаи и обреди, свързани с бременността, раждането и отглеждането на детето. – В: *Етнографски проучвания на България. Пловдивски край: Етнографски и езикови проучвания*. Ред. кол. Ганка Михайлова, Маргарита Василева, Мая Велева, Анастас Примовски, Лилия Радева, Христо Холиолчев. София: Издателство на БАН, 211–218 [Drazheva, Rayna 1986: Obichai i obredi, svarzani s bremennostta, razhdaneto i otglezhdaneto na deteto. – In: *Etnografski prouchvaniya na Bulgaria. Plovdivski kray: Etnografski i ezikovi prouchvaniya*. Red. kol. Ganka Mihaylova, Margarita Vasileva, Maya Veleva, Anastas Primovski, Lilia Radeva, Hristo Holiolchev. Sofia: Izdatelstvo na BAN, 211–218].

Дюркем, Емил 1998: *Елементарни форми на религиозен живот*. София: София С. А. [orig. Emile Durkheim. *Les formes élémentaires de la vie religieuse*].

Еванс-Причард, Едуард 2000: *Африканска магия. Оракули, знахари и вещици на Азанде*. София: Шамбала [orig. Edward Evans-Pritchard. *Witchcraft, Oracles and Magic Among the Azande*].

Каблешкова, Райна 2003: *Народната медицина. Етнологско изследване на Пловдивска област*. София: Мултипринт [Kablesheva, Rayna 2003: *Narodnata meditsina. Etnolozhko izsledvane na Plovdivska oblast*. Sofia: Multiprint].

Коцева, Йорданка 1980: Езиково табу в българския песенен и прозаичен фолклор. – В: *Проблеми на българския фолклор*. Т. 5. *Език и поетика на българския фолклор*. Ред. кол. Петър Динеков, Росица Ангелова-Георгиева, Тодор Ив. Живков, Николай Кауфман, Стефана Стойкова. София: Издателство на БАН, 114–126 [Kotseva, Yordanka 1980: Ezikovo tabu v bulgarskiya pesenen i prozaichen folklor. – In: *Problemi na bulgarskiya folklor*. Vol. 5. *Ezik i poetika na bulgarskiya folklor*. Red. kol. Petar Dinekov, Rositsa Angelova-Georgieva, Todor Iv. Zhivkov, Nikolay Kaufman, Stefana Stoykova. Sofia: Izdatelstvo na BAN, 114–126].

Милчева, Магда 1996: Обичаи и обреди, свързани с бременността, раждането и отглеждането на детето. – В: *Етнографски проучвания на България. Странджа: Материална и духовна култура*. Ред. кол. Марина Черкезова, Рачко Попов, Стоян Райчевски. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 259–269 [Milcheva, Magda 1996: Obichai i obredi, svarzani s bremennostta, razhdaneto i otglezhdaneto na deteto. – In: *Etnografski prouchvaniya na Bulgaria. Strandzha: Materialna i duhovna kultura*. Red. kol. Marina Cherkezova, Rachko Popov, Stoyan Raychevski. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“, 259–269].

Мос, Марсел 2001: *Магията*. София: КХ [orig. Marcell Mauss. *Esquisse d'une théorie générale de la magie*].

Налбански, Богдан, Ангел Налбански 2013: Акушерство и гинекология. – В: *История на медицинските науки в България*. Съст. Минчо Георгиев, Ваньо Митев. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 11–19 [Nalbanski, Bogdan, Angel Nalbanski 2013: *Akusherstvo i ginekologiya*. – In: *Istoriya na meditsinskite nauki v Bulgaria*. Sast. Mincho Georgiev, Vanyo Mitev. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“, 11–19].

Попов, Рачко 2004: Свети Мина в календарната традиция на балканските народи. – *История*, № 4–5: 79–88 [Popov, Rachko 2004: *Sveti Mina v kalendarnata traditsiya na balkanskite narodi*. – *Istoriya*, No. 4–5: 79–88].

Тодорова-Пиргова, Ивета 2003: *Баяния и магии*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ [Todorova-Pirgova, Iveta 2003: *Bayaniya i magii*. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“].

Токарев, Сергей 1996: Типове магия. – В: *АВС на етнологията. Антология на науката за човека, културата и обществото*. Т. 1. Съст. Иваничка Георгиева. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 225–234 [Tokarev, Sergey 1996: *Tipove magiya*. – In: *ABC na etnologiyata. Antologiya na naukata za choveka, kulturata i obshtestvoto*. Vol. 1. Sast. Ivanichka Georgieva. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 225–234].

Цанева, Еля 1994: Обичаи при бременност, раждане и отглеждане на дете. – В: *Етнографски проучвания на България. Родопи: Традиционна народна духовна и соционормативна култура*. Ред. кол. Рачко Попов, Славка Гребенарова. София: Етнографски институт с музей при БАН, 118–146 [Tsaneva, Elya 1994: *Obichai pri bremennost, razhdane i otglezhdane na dete*. – In: *Etnografski prouchvaniya na Bulgaria. Rodopi: Traditsionna narodna duhovna i sotsionormativna kultura*. Red. kol. Rachko Popov, Slavka Grebenarova. Sofia: Etnografski institut s muzey pri BAN, 118–146].

Фрейзър, Джеймс 1984: *Златната клонка*. София: Отечествен фронт [orig. James Frazer. *The Golden Bough*].

Шишков, Стою 1965: *Избрани произведения*. Пловдив: Христо Г. Данов [Shishkov, Stoyu 1965: *Izbrani proizvedeniya*. Plovdiv: Hristo G. Danov].

Cambrosio, Alberto, Peter Keating 2001: Biomedical Sciences and Technology: History and Sociology. – In: *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*. Eds. Neil J. Smelser, Paul B. Baltes. Vol. A–B. Elsevier Science Ltd., 1222–1226.

Gennep, Arnold van 1960: *The Rites of Passage*. Chicago: The University of Chicago Press.

Malinowski, Bronislaw 1948: *Magic, Science and Religion and Other Essays*. Glencoe, Illinois: The Free Press.

Stark, Rodney 2001: Reconceptualizing Religion, Magic, and Science. – *Review of Religious Research*, Vol. 43, No. 2, 101–120.

Tylor, Edward Burnett 1871: *Primitive Culture: Researches Into the Development of Mythology, Philosophy, Religion, Art, and Custom*. Vol. 1. London: John Murray, Albemarle Street.

Wax, Murray, Rosalie Wax 1963: The Notion of Magic. – *Current Anthropology*, Vol. 4, No. 5, 495–518.

Архиви

Научен архив на Исторически музей – Асеновград: ГИМА-НА-Е/9
1986.

Надя Янкова

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

ул. „Цар Асен“, № 24

4000 Пловдив, БЪЛГАРИЯ

nadya_yankova_@abv.bg